

z dnia 05.12.2012 zgłoszony przez Burmistrza Miasta Sandomierza

UCHWAŁA
RADY MIASTA SANDOMIERZA

z dnia ..... 2012 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 w Gminie Sandomierz

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2001 Nr 142 poz.1591; zm.: Dz.U. z r.2002 Nr 23 poz.220, Nr 62 poz.558, Nr 113 poz.984, Nr 214 poz.1806; z r.2003 Nr 80 poz.717, Nr 162 poz.1568; z r.2002 Nr 153 poz.1271; z r.2004 Nr 102 poz.1055, Nr 116 poz.1203; z r.2002 Nr 214 poz.1806; z r.2005 Nr 172 poz.1441; z r.2006 Nr 17, poz.128; z r.2005 Nr 175, poz.1457; z r.2006 Nr 181, poz.1337; z r.2007 Nr 48 poz.327, Nr 138 poz.974, Nr 173 poz.1218; z r.2008 Nr 180 poz.1111, Nr 223 poz.1458; z r.2009 Nr 52 poz.420, Nr 157 poz.1241; z r.2010 Nr 28 poz.142 i 146, Nr 106 poz.675, Nr 40 poz.230; z r.2011 Nr 117 poz.679, Nr 134 poz.777, Nr 21 poz.113, Nr 217 poz.1281, Nr 149 poz.887; z r.2012, poz.567) oraz art. 176 ust.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U z 2011 r. Nr149 poz.887; zm.: Dz.U. z r.2011 Nr 288 poz.1690; z r.2012, poz.579), Rada Miasta Sandomierza uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 w Gminie Sandomierz stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sandomierza oraz Dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego

U Z A S A D N I E N I E

Zgodnie z art.176 pkt.1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letniego gminnego programu wspierania rodziny. Celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji a zwłaszcza z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci jak również edukację środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Przemoc w rodzinie, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane są do wspierania rodziny i podjęcia na jej rzecz działań w oparciu o sprecyzowany plan działania. Pomoc rodzinie będzie miała charakter profilaktyczny, ochronny i w pierwszej kolejności będzie nakierowane na wykorzystanie zasobów własnych rodziny a wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji gdy rodzina nie będzie w stanie samodzielnie pokonać trudności

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013-2015

Rozdział 1

Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny został przygotowany w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2012 roku ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rodzina jako podstawowa komórka życia społecznego jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym dziecka. W rodzinie zdobywa dziecko pierwsze doświadczenia, doznaje pierwszych odczuć emocjonalnych, przyswaja sobie obowiązujące wzorce i zasady współżycia, a także utożsamia się ze swoim najbliższym otoczeniem, szukając w nim miejsca dla siebie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina stanowi dla swych członków a przede wszystkim dzieci źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Przemoc w rodzinie, uzależnienia, brak umiejętności wychowawczych, zła sytuacja materialna to główne problemy dezorganizujące życie rodziny.

Gmina Sandomierz oferuje szeroki wachlarz usług na rzecz rodzin dysfunkcyjnych z terenu Gminy. Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu funkcjonują dwie Świetlice „Bajka” oraz „Przystań”, które realizują programy socjoterapeutyczne. Rodziny, osoby będące w sytuacjach kryzysowych mogą skorzystać z bezpłatnych porad specjalistów tj. psychologów, radcy prawnego, terapeutów uzależnień w Punkcie Interwencji Kryzysowej. Ponadto pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu realizują szeroko rozumianą pracę socjalną na rzecz rodzin borykających się z różnymi problemami. Na terenie Gminy funkcjonuje także powołany przez Burmistrza Miasta Sandomierza Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji i organizacji z terenu Gminy, które współpracują na rzecz rodzin dotkniętych zjawiskiem przemocy. Gmina Sandomierz wraz z Ośrodkiem Pomocy Społecznej podejmuje szereg działań profilaktycznych na rzecz wspierania rodzin. Od 2009 roku realizowany jest program „Nas troje i więcej”. Program jest skierowany do rodzin mieszkających w Sandomierzu, w których jest co najmniej troje dzieci. Programem objęto również wielodzietne rodziny zastępcze. Dzięki programowi dzieci z rodzin wielodzietnych mają możliwość uzyskania bezpłatnych bądź ulgowych biletów wstępu na imprezy kulturalne lub sportowe organizowane przez miejskie instytucje kultury i sportu oraz mogą skorzystać z ulg na produkty i usługi oferowane przez podmioty prowadzące na terenie miasta działalność gospodarczą. Ponadto w 2010 roku Ośrodek Pomocy Społecznej przy współudziale gminy przystąpił do ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”. Działania podejmowane w ramach kampanii mają służyć przekazywaniu informacji o roli rodziny w profilaktyce a przede wszystkim zwiększyć społeczne zaangażowanie w edukację, ukazującą wzorce odpowiedniego rodzicielstwa.

Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego monitorowania przez pracowników instytucji zajmujących się pomocą rodzinie oraz podejmowania efektywnych działań, które pomogą przywrócić prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Jednym z takich działań jest tworzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny. Program nawiązuje do celów określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Sandomierz na lata 2007-2013, cel strategiczny: poprawa wydolności wychowawczo-opiekuńczej rodzin.

Rozdział 2

Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011r. Nr 149 poz. 887 z późn. zm.);
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.);
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005r. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.);
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2007r., Nr 70 poz. 473 z późn. zm.);
5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Sandomierz na lata 2007-2013;

Rozdział 3

Diagnoza demograficzna i społeczna w gminie Sandomierz

Według danych Urzędu Miasta w Sandomierzu, na dzień 31.12.2011 roku, miasto Sandomierz zamieszkiwało 24 793 osoby, w tym 13 259 kobiet i 11 534 mężczyzn. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu na koniec 2011 roku na terenie miasta zarejestrowanych było 1311 osób bezrobotnych. Łącznie ze świadczeń pomocy społecznej w ramach zadań własnych i zleconych, bez względu na ich rodzaj, formę i źródło finansowania skorzystało 660 rodzin w 2011 roku, 684 w 2010 roku, 672 w 2009 roku. Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Najczęstszymi powodami przyznania pomocy społecznej jest bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba oraz bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela nr 1. Najczęstsze powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin		
	2009	2010	2011
Ubóstwo	245	208	214
Potrzeba ochrony macierzyństwa	31	24	33
- w tym wielodzietność	28	22	25
Bezrobocie	308	280	279
Niepełnosprawność	310	313	324
Długotrwała lub ciężka choroba	390	256	373
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	178	173	177
- w tym rodziny niepełne	105	80	85
Rodziny wielodzietne	31	19	27
Alkoholizm	31	36	49
Liczba osób objętych pomocą ogółem	672	684	660

Tabela nr 2. Rodziny objęte pomocą OPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin		
	2009	2010	2011
1 dziecko	56	74	48
2 dzieci	47	69	57
3 dzieci	23	28	23
4 dzieci	18	15	12
5 dzieci	6	4	2
5 dzieci	1	2	2
7 i więcej dzieci	0	0	0

Jak wynika z powyższych danych liczba rodzin korzystających z pomocy OPS na przestrzeni lat 2009-2011 nieznacznie maleje, jednak liczba rodzin objętych pomocą ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego ma tendencję wzrostową. Powyższe dane wskazują na konieczność opracowania programu pomocowego, który będzie miał na celu wspieranie rodzin w jej prawidłowym funkcjonowaniu a w rodzinach dysfunkcyjnych pomoc w przezwycięzeniu trudnych sytuacji życiowych w tym problemów opiekuńczo- wychowawczych.

Rozdział 4

Cele programu

Cel główny programu :

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Wsparcie rodzin borykających się z problemami finansowymi z terenu gminy Sandomierz.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące zadania:

- Świadczenie pomocy społecznej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej;
- Zapewnienie pomocy materialnej dla rodzin z systemu świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego oraz dodatków mieszkaniowych;
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole i przedszkolu;
- Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki;
- Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych.

2. Wzmocnienie funkcji opiekuńczo- wychowawczej rodzin dysfunkcyjnych poprzez realizację następujących zadań:

- Systematyczna praca socjalna z rodzinami dysfunkcyjnymi;
- Zapewnienie rodzinom z problemami opiekuńczo- wychowawczymi wsparcia asystenta rodziny;
- Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej w zakresie wzmocniania funkcji rodziny oraz dotyczącej uzależnień i ich wpływu na system rodziny;
- Organizacja grup wsparcia i grup samopomocowych dla rodzin dysfunkcyjnych;
- Promocja i realizacja programów profilaktycznych oraz kampanii z zakresu wspierania rodziny;
- Współpraca instytucji i organizacji z terenu gminy Sandomierz zajmującymi się pomocą rodzinie tj. Urząd Miasta, Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Sąd Rejonowy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejski Ośrodek Rozwoju Osobistego, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy.

3. Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych różnorodnych form pomocy.

Cel ten będzie realizowany poprzez następujące zadania:

- Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
- Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych opieki, pomocy w nauce i organizacja czasu wolnego;
- Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin ubogich;
- Realizacją programów opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi lub znajdujących się w grupie ryzyka;
- Realizacja programów profilaktycznych, informacyjnych, edukacyjnych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przemocy.

4. Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego

- • Umożliwienie dostępu do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego , z zakresu terapii uzależnień;

- • Objęcie rodzin dysfunkcyjnych opieką psychologiczną w ramach obowiązków pełnionych przez zatrudnionego w Ośrodku Pomocy Społecznej psychologa.

Rozdział 5

Adresaci Programu

Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Sandomierz, a w szczególności skierowany do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Rozdział 6

Realizator programu:

Realizatorem programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu w partnerstwie z:

- Urzędem Miasta w Sandomierzu;
- Policją;
- Zespołem Interdyscyplinarnym;
- Świetlicami Socjoterapeutycznymi;
- Środowiskowym Domem Samopomocy;
- Punktem Interwencji Kryzysowej;
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Placówkami oświatowymi;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- Powiatowym Urzędem Pracy;
- Miejskim Ośrodkiem Rozwoju Osobistego.

Szczegółowe cele programu będą realizowane i monitorowane przez sekcję - **Zespół do spraw asysty rodzinnej, funkcjonujący w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sandomierzu.**

Rozdział 7

Monitoring realizacji programu

Koordynatorem Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sandomierzu. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Sandomierzu w terminie do 31 marca każdego roku przedkłada Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji programu, sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.